

1 Οκτωβρίου 2019

Όσιος Μάρκος ο Ασκητής: Τα 200 κεφάλαια για τον Πνευματικό νόμο (μέρος 4ο/5)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

87. Ο Θεός κρίνει και ζυγίζει κάθε διαλογισμό μας. Μπορεί το ίδιο πράγμα να το σκεφτεί κανείς ή απλά ή με εμπάθεια.
88. Εκείνος που εκτελεί κάποια εντολή, ας περιμένει τον πειρασμό που επισύρει. Γιατί η αγάπη προς τον Χριστό με τα αντίθετα δοκιμάζεται.
89. Μην καταφρονήσεις ποτέ και αμελήσεις τους λογισμούς σου. Γιατί ο Θεός γνωρίζει χωρίς λάθος κάθε λογισμό.
90. Όταν έχεις λογισμό που σε προτρέπει να ζητήσεις ανθρώπινη δόξα, να ξέρεις καλά, ότι σου προετοιμάζει αισχύνη.
91. Γνωρίζει ο εχθρός το δίκαιο του πνευματικού νόμου και γι' αυτό ζητά μόνο τη νοερά συγκατάθεση. Έτσι ή θα αναγκάσει αυτόν που νικήθηκε να υποβληθεί στους κόπους της μετάνοιας, ή αν δεν μετανοεί, θα τον θλίψει με ακούσιες συμφορές. Κάποτε τον κάνει να γογγύζει εξαιτίας των συμφορών, ώστε και εδώ να πολλαπλασιάσει τις οδύνες, και κατά την ώρα του θανάτου να τον αποδείξει άπιστο εξαιτίας της ανυπομονησίας του.
92. Εναντίον των θλίψεων πολλοί πολλά αντέταξαν. Αλλά χωρίς προσευχή και μετάνοια κανείς δεν διέφυγε τις συμφορές.
93. Τα κακά παίρνουν δύναμη το ένα από το άλλο. Επίσης και τα καλά αυξάνονται το ένα με τη δύναμη του άλλου, και τον άνθρωπο που μετέχει σ' αυτά τον προτρέπουν περισσότερο προς τα εμπρός.
94. Τα μικρά αμαρτήματα ο διάβολος τα δείχνει μηδαμινά επειδή διαφορετικά δεν μπορεί να φέρει τον άνθρωπο στα μεγαλύτερα κακά.
95. Ρίζα της αισχρής επιθυμίας είναι ο ανθρώπινος έπαινος, όπως και της σωφροσύνης ο έλεγχος της κακίας, όχι όταν τον ακούμε μόνο, αλλά όταν τον παραδεχόμαστε.
96. Τίποτε δεν ωφελήθηκε εκείνος που εγκατέλειψε τον κόσμο και ζει με ηδυπάθεια, επειδή εκείνο που έκανε με τα χρήματα το κάνει και τώρα που δεν έχει τίποτε.
97. Παρομοίως ο εγκρατής, αν αποκτά χρήματα, είναι αδελφός του προηγούμενου κατά τη διάνοια. Έχει την ίδια μητέρα με αυτόν, δηλ. την νοερά ηδονή, πατέρα όμως διαφορετικό, γιατί πρόκειται για άλλο πάθος.
98. Υπάρχει άνθρωπος που κόβει ένα πάθος για χάρη μεγαλύτερης ηδυπάθειας, και από εκείνους που αγνοούν το σκοπό του επαινείται. Ίσως και ο ίδιος αγνοεί τον εαυτό του, ότι εργάζεται ανώφελα.
99. Αιτία κάθε κακίας είναι η κενοδοξία και η ηδονή. Εκείνος που δεν τα μίσησε αυτά, δεν νικά κανένα πάθος.
100. Ρίζα όλων των κακών ονομάστηκε η φιλαργυρία, αλλά αυτή σαφώς αποτελείται από εκείνες (δηλ. την κενοδοξία και την ηδονή).
101. Τυφλώνεται ο νους με τα τρία αυτά πάθη, τη φιλαργυρία, την κενοδοξία και την ηδονή.

102. Τρεις θυγατέρες της βδέλλας είναι αυτές κατά την Γραφή, που τις αγαπά η μητέρα τους η αφροσύνη.
103. Η γνώση και η πίστη που είναι σύντροφοι της ανθρώπινης φύσεως, από τίποτε άλλο, παρά από τις ανωτέρω κακίες εξασθένησαν.
104. Θυμός και οργή και πόλεμοι και φόνοι και όλα τα λοιπά κακά γι' αυτές τις τρεις κακίες πολύ έχουν δυναμώσει μεταξύ των ανθρώπων.
105. Πρέπει λοιπόν να μισήσουμε τη φιλαργυρία, τη κενοδοξία και την ηδονή, ως μητέρες των κακών και μητριές των αρετών.
106. Γι' αυτές τις κακίες έχουμε προσταγή να μην αγαπούμε τον κόσμο μηδέ τα πράγματα του κόσμου. Όχι για να μισήσομε χωρίς διάκριση τα κτίσματα του Θεού, αλλά για να περικόψομε τις αφορμές των τριών αυτών κακιών.
107. Κανένας που παίρνει μέρος σε εκστρατεία δεν μπλέκεται σε βιοτικές υποθέσεις. Γιατί εκείνος που θέλει να νικήσει τα πάθη ενώ είναι μπλεγμένος στα βιοτικά, μοιάζει μ' εκείνον που θέλει να σβήσει τη φωτιά με άχυρα.
108. Εκείνος που εξαιτίας χρημάτων ή δόξας ή ηδονής οργίζεται κατά του πλησίον, δεν γνωρίζει ότι ο Θεός διοικεί τα πάντα με δικαιοσύνη.
109. Όταν ακούσεις τον Κύριο να λέει: «Καθένας που δεν απαρνιέται όλα τα υπάρχοντά του, δεν είναι άξιος για μένα», μην εννοήσεις ότι λέει μόνο για χρήματα, αλλά και για όλες τις πράξεις της κακίας.
110. Εκείνος που δεν γνωρίζει την αλήθεια, ούτε μπορεί να πιστεύει αληθινά. Γιατί η γνώση, φυσικά προηγείται της πίστεως.
111. Όπως σε κάθε πράγμα που βλέπομε, ο Θεός έδωσε κατάλληλες φυσικές ιδιότητες, έτσι έκανε και στους ανθρώπινους λογισμούς είτε θέλομε είτε δεν θέλομε.
112. Όποιος αμαρτάνει φανερά χωρίς να μετανοεί και δεν έπαθε τίποτε μέχρι το θάνατό του, γι' αυτόν να πιστεύεις ότι η κρίση θα είναι χωρίς έλεος.
113. Εκείνος που προσεύχεται με φρόνηση, υπομένει τα συμβαίνοντα θλιβερά. Εκείνος που έχει μνησικακία, δεν προσευχήθηκε ακόμη καθαρά.
114. Αν ζημιωθείς ή υβριστείς ή εκδιωχτείς από κάποιον, μη λογαριάσεις το παρόν, αλλά περίμενε το μέλλον. και θα βρεις ότι σου έγινε πρόξενος πολλών καλών, όχι μόνο στον παρόντα, αλλά και στον μέλλοντα αιώνα.
115. Όπως μερικούς αρρώστους τους ωφελεί η πικρή αψιθιά, έτσι τους διεστραμμένους τους συμφέρει να υποφέρουν συμφορές. Γιατί στους πρώτους τα φάρμακα δίνουν ευεξία, ενώ τους δεύτερους τους κάνουν να μετανοούν.
116. Αν δεν θέλεις να κακοπαθείς, μην θέλεις να κακοποιείς. Γιατί το ένα ακολουθεί αναπόφευκτα το άλλο. Επειδή ό,τι σπείρει ο άνθρωπος, τούτο και θα θερίσει.

117. Όταν σπείρομε με τη θέλησή μας τα κακά και έπειτα ακούσια τα θερίζομε, πρέπει να θαυμάζομε τη δικαιοσύνη του Θεού.
118. Επειδή μεταξύ σποράς και θερισμού μεσολαβεί καιρός, γι' αυτό απιστούμε για την ανταπόδοση.
119. Αν αμαρτήσεις, μην κατηγορείς την πράξη αλλά την ιδέα. Γιατί αν δεν πήγαινε μπροστά ο νους, δεν θα ακολουθούσε το σώμα.
120. Από εκείνους που αδικούν φανερά, πιο πονηρός είναι εκείνος που αδικεί κρυφά. Γι' αυτό και σκληρότερα κολάζεται.
121. Εκείνος που δολοπλοκεί και κάνει κακό στα κρυφά είναι φίδι, κατά τη Γραφή, που κάθεται στο δρόμο και δαγκώνει το άλογο στη φτέρνα.
122. Εκείνος που συγχρόνως επαινεί και κατηγορεί τον άλλον, αυτός κατέχεται από κενοδοξία και φθόνο. Και με τους επαίνους προσπαθεί να κρύψει το φθόνο, ενώ με τις κατηγορίες συνιστά τον εαυτό του ως καλύτερο από εκείνον.
123. Όπως δεν είναι δυνατό να βόσκουν μαζί πρόβατα και λύκοι, έτσι είναι αδύνατο να τύχει έλεος εκείνος που δολιεύεται τον πλησίον του.
124. Εκείνος που μαζί με την εντολή ανακατώνει κρυφά το δικό του θέλημα, είναι μοιχός καθώς δηλώνεται στη Σοφία, και από έλλειψη φρενών υποφέρει λύπες και ατιμίες.
125. Όπως είναι αδύνατη η συνύπαρξη φωτιάς και νερού, έτσι είναι ενάντιες η δικαιολογία και η ταπείνωση.
126. Εκείνος που ζητεί άφεση, αγαπά την ταπεινοφροσύνη. Εκείνος που κατακρίνει τον άλλον επισφραγίζει τις αμαρτίες του.
127. Μην αφήσεις αμαρτία χωρίς να την εξαλείψεις, ακόμα και αν είναι πολύ μικρή, για να μη σε παρασύρει κατόπιν σε μεγαλύτερα κακά.
128. Αν θέλεις να σωθείς, αγάπησε τον αληθινό λόγο και μην αποστραφείς ποτέ αδιάκριτα έλεγχο από άλλον.
129. Λόγος αληθινός, δηλ. έλεγχος, μετέβαλλε τα «γεννήματα εχιδνών» και υπέδειξε να φύγουν από την «μέλλουσα οργή».
130. Εκείνος που δέχεται λόγους αλήθειας, υποδέχεται το Θεό Λόγο. Γιατί λέει: «Εκείνος που δέχεται εσάς, δέχεται εμένα».
131. Παραλυτικός που τον κατέβασαν από το δώμα στον Ιησού είναι ο αμαρτωλός, που ελέγχεται κατά Θεόν από πιστούς και για την πίστη εκείνων λαμβάνει την άφεση.
132. Καλύτερα να προσεύχεσαι με ευλάβεια για τον πλησίον σου, παρά να τον ελέγχεις για κάθε αμάρτημα.
133. Εκείνος που μετανοεί σωστά, περιπαίζεται από τους ανόητους ανθρώπους. Και αυτό είναι σημάδι ότι ευαρεστεί το Θεό.
134. Εκείνος που αγωνίζεται, εγκρατεύεται απ' όλα και δεν σταματά να εγκρατεύεται, μέχρις ότου εξολοθρεύσει ο Κύριος το σπέρμα από τη Βαβυλώνα.
135. Πες πως είναι δώδεκα τα πάθη. Αν ένα από αυτά αγαπήσεις με το θέλημά σου,

είναι ικανό να αναπληρώσει και τα άλλα έντεκα.

136. Φωτιά που καίει είναι η αμαρτία. Όσο λοιπόν κόψεις το υλικό που την τροφοδοτεί, τόσο και θα σβηστεί. Και όσο υλικό ρίξεις μέσα στη φωτιά, τόσο περισσότερο θα φουντώσει.

137. Αν σε επαινέσουν και υπερηφανευτείς, περίμενε ατιμία. Γιατί λέει: «Όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί».

138. Όταν διώξομε από το νου μας κάθε ακούσια κακία, τότε θα πολεμήσομε και εναντίον των παθών, στα οποία πέφτομε από πρόληψη.

139. Πρόληψη είναι, των προηγουμένων αμαρτιών αθέλητη μνήμη. Και στον αγωνιστή εμποδίζεται να εξελιχθεί σε πάθος, ο νικητής όμως με την πρώτη προσβολή τον ανατρέπει.

140. Προσβολή είναι κίνηση καρδιάς χωρίς αμαρτωλό ομοίωμα ή φαντασία σαν μια κλεισούρα που την έχουν καταλάβει οι έμπειροι προηγουμένως. (Κλεισούρα = στενό πέρασμα μεταξύ δύο βουνών).

141. Όπου υπάρχουν εικόνες από το λογισμό, εκεί έχει γίνει συγκατάθεση. Μόνον η χωρίς εικόνα προσβολή είναι αναμάρτητη. Υπάρχει άνθρωπος που φεύγει από αυτά σαν δαυλός που ξεφεύγει από τη φωτιά, και υπάρχει κι εκείνος που δεν γυρίζει πίσω μέχρις ότου φουντώσει η φλόγα.

142. Μη λες ότι έρχεται ο πειρασμός χωρίς να θέλω. Γιατί οπωσδήποτε κι αν δεν αγαπάς την αμαρτωλή πράξη, αγαπάς όμως τις αιτίες της.

143. Εκείνος που ζητεί έπαινο, βρίσκεται μέσα σε πάθος. Κι εκείνος που οδύρεται για θλίψη που του ήρθε, αγαπά την ηδονή.